

Ситни прилози

ЈЕДНА БОКЕЉСКА ВЕРЗИЈА О БИЈЕЛОМ ПАВЛУ

У »Српско-далматинском магазину« за год. 1850 штампан је чланак »Епархија православна у Далмацији«, у комеу се налази и списак свих манастира, парохија, пароха, цркава и свештеника у епархији. На крају овог састава има неколико примједаба, које се односе на нека села и цркве. Тако има и примједба, у којој се описује село Камено, онда у Општини, а данас у Срезу херцегновском, и тумачи се постанак имена овог села, које да потиче одатле »јер је сав овај простор земље самим каменом препуњен«. Даље се на стр. 43 каже: »Неће неугодно бити мојим читатељима, да придоам овдје нека усмена исторична приповједања старога Јована Радовића с Каменога, која је њему његов стогодишњи отац причао и која се до сада нигде наштампана не налазе.«

Ту на првом мјесту долази предање о Бијелом Павлу, које дословно гласи: »Бијели Павле у Бјелопавлићима био је од рода Дукађиновића и вјерни слуга силнога цара Стефана, који је још с неким другима помогао задавити оца царева и за то су га уклонили у Бјелопавлиће, од кога се изродише: Бошковићи, Павковићи, Петушиновићи, Радовићи и многа друга племена«. Доносимо ово бокељско предање из наведене књиге, која је данас скоро библиографска ријектост и стога многима неприступна, у вези чланка д-ра М. С. Филиповића »Бијели Павле« у свескама 3—4 и 5—6 овог часописа, јер сматрамо, да је важно обзиром на то, што се преносило с колјена на колјено у познатој породици Радовића на Каменоме, за коју се тврди, да је поријеклом из Бјелопавлића и да се овамо населила г. 1687. (Накићеновић, »Бока«, антропогеографска студија — Насеља срп. земља, књига IX — Београд 1913, стр. 458). У овој породици било је чувених народних видара, те су се код њих чувале и интресантне књиге — љекараше.

Примједба је потписана словом »Л«, па по томе држимо, да је то писао познати прото топальски (херцегновски) Христифор Лумбардић, који је био сарадник »Срп. далм. магазина«.

П. Д. ШЕРОВИЋ

ЈОШ О РАСПРОСТРАЊЕНОСТИ ЛИЧНОГ ИМЕНА ЊЕГОШ У БОКИ

Покрај онога, што смо навели на стр. 370 свеске 5—6 овог часописа о личном имену Његош, данас можемо да објавимо и још једно име Његош из Боке. То је Његош Ђеранић из села Мокрина у Срезу херцегновском који се спомиње год. 1705 у једној старој пореској књизи, писаној на италијанском језику, која се чувала у архиви бивше Општине херцегновске, а данас код Градског одбора херцегновског.

Вјероватно да ће се, проучавајући стара документа која се односе на села данашњег Херцегновског среза, наћи још на које име Његош. Рекло би се, да ово име није било сасвијем ријетко, а карактеристично је, да се ово име налази код чланова породице, које су доселиле из Херцеговине, јер се и за Ђеранића каже, као и за Зупце, да су доселили из Херцеговине. Ђеранићи су дошли из Попова г. 1692, а први који је у Мокрине дошао звао се Милутин Ђеранић (види: Накићеновић, »Бока«, антропогеогр. студија — Насеља срп. земаља, књ. IX — Београд 1913, стр. 462).

П. Д. ШЕРОВИЋ

ЧЕРМАКОВА СЛИКА ВЕЛИКОГ ВОЈВОДЕ МИРКА ПЕТРОВИЋА

Познати чешки сликар Јарослав Чермак умро је прије седамдесет година (23 априла 1878) у четрдесет и осмој години живота. Читаоцима Исторских записа добрым дијелом су познате главне његове слике из Црне Горе, а радознали читалац може наћи његову кратку биографију од д-ра Вратислава Черног у цетињским Записима (свеска за јул—август 1928 г., стр. 7—15). Он је први пут дошао у Црну Гору 1862 године, за вријеме познатих борби са Омер-пашом, и